

Lærebok i barnepsykiatri i ny utgave

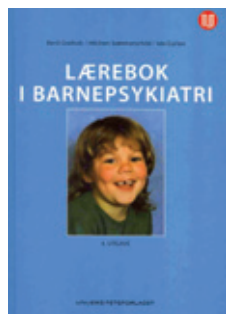
Grøholt B, Sommerschild H, Garløv I.

Lærebok i barnepsykiatri

4. utg. 500 s, ill. Oslo: Universitetsforlaget, 2008.

Pris NOK 499

ISBN 978-82-15-01355-8

Første utgaven kom i 1989. Forfatterne var Hilchen Sommerschild og Berit Grøholt, og boken ble karakterisert som en viktig faghistorisk milepæl. Siden har den kommet i nye utgaver i 1997,

2001 og nå sist i 2008. Utgaven fra 2001 representerte en større revisjon, og Ida Garløv har siden den utgaven vært medforfatter. Forfatterteamet utgjør en god kombinasjon av klinikere som kjenner fagfeltet fra dets spede begynnelse i Norge, som står i de daglige kliniske utfordringene i dag, som kjenner faget både fra første- og annenlinjen og som er aktive deltakere i det barne- og ungdomspsykiatriske forskningsmiljøet.

Målgruppen er først og fremst studenter i grunn- og videreutdanninger innenfor helse, pedagogikk og sosialfagene, medisin og psykologi. Samtidig hevder forlaget at dette er et nødvendig oppslagsverk for fagfolk i førstelinjen som arbeider med barn og unge og et nyttig supplement i en spesialistutdanning.

En sammenlikning mellom 2001- og 2008-utgaven viser at strukturen er uendret. Det er gjort tilføyelser og mindre omskrivninger. Forfatterne hevder at målet for revisjonen har vært å få med nyvinningene innen fagfeltet, bl.a. den økende interessen for biologiske årsaksforhold bak psykiske lidelser, slik som genetiske faktorer og nevroanatomiske strukturers betydning og funksjon. I tillegg har man omtalt utviklingen i den medikamentelle behandlingen, med flere nye preparater og indikasjoner. Aina Basillier Vaage er ny forfatter av et omfattende, men oversiktlig kapittel om barnepsykiatrisk arbeid med flyktning- og innvandrerbarn.

Man kan lure på nytten av denne typen lærebøker i vår tid, med nasjonale og internasjonale veiledere og retningslinjer og ulike databaser og systematiske oversikter et par tastetrykk unna. Etter å ha skimlet denne fjerde utgaven er jeg mer overbevist enn noen gang om denne bokens berettigelse. Fragmentering og tap av lokal forankring av forståelse og tiltak er etter min mening en av farene i dagens medisin. Læreboken presenterer fagmiljøene som

arbeider med barn og unge med psykiske vansker og deres familier, og gir en felles forståelse av hvor fagfeltet står i dag. Denne forståelsen er tilpasset den norske virkeligheten mht. epidemiologi og utfordringer, organiseringen av helsetjenesten, sosiale og pedagogiske tjenester og lovverket.

Marit Hafting

Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk
Voss sjukehus

Kvalitetssikring ved biokjemiske analyser

Bolann BJ.

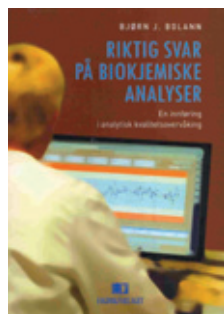
Riktig svar på biokjemiske analyser

En innføring i analytisk kvalitetsovervåking.

132 s, tab, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2009.

Pris NOK 229

ISBN 948-82-450-0883-8

Målgruppen er bioingeniører under utdanning, ferdigutdannede bioingeniører, leger under spesialistutdanning i laboratoriefag og andre som driver analytisk virksomhet i forskning eller klinisk rutine.

Det er 13 deler. Etter en innledning kommer et generelt kapittel om grunnleggende prinsipper. Deretter følger kapitler om intern analytisk kvalitetskontroll, organisering av slik kontroll, sammenlikning av analysemetoder, kvalitetskontroll av kvalitative og semikvantitative analyser, pasientnær analysering og ekstern kvalitetsvurdering. Det er også en ordliste med definisjoner og en liste over de matematiske symbolene og forkortelsene som er brukt. Referanselisten omfatter 65 arbeider, hvorav fire er fra 2009. Språk, layout og illustrasjoner er holdt i en nøktern form – illustrasjonene er bare i svart-hvitt.

Tyngdepunktet er forhold rundt intern kvalitetskontroll. Dette er for en stor del basert på det arbeidet som er gjort av Westgard, Hyltoft Petersen, Fraser og deres medarbeidere de siste 30 år.

Valg av kontrollmateriale, begrepene «presisjon» og «riktighet», statiske beregninger og kontrollregler er utførlig omtalt. Det samme gjelder metodesammenlikninger – her er det også lagt ekstra vekt på å forklare de statistiske metodene som brukes. Kvalitetskontroll av kvalitative og semikvantitative analyser er bare kort omtalt. Det samme gjelder den pasientnære

analysering. Ekstern kvalitetsvurdering er omtalt i et kort avsnitt helt til slutt.

Tittelen kunne vært tydeligere, «kvalitetssikring» kunne med hell ha vært benyttet. Forfatteren er unødig forsiktig og tar forbehold i forord og innledning. Han har levert et godt og grundig stykke arbeid som det ikke er grunn til å unnskyldte seg for.

Innvendingen kan være at det hele er litt grått og tungt. På den annen side kan det ikke underslås at underholdningsverdien i dette faget er beskjeden.

Fremstillingen løftes av mange personlige erfaringer. Forfatteren har tydeligvis lang erfaring og har gjort seg opp egne meninger. Et fint grep er det å sette opp noen spørsmål etter hvert avsnitt, med svar i slutten av boken.

Begrepene analytiske metoders spesifisitet og sensitivitet er ikke nevnt, men savnes litt ved omtale av beslutningsgrenser. Det gjelder særlig ved behandling av kvalitative metoder. En bagatell er avsnittet om deltasjekk (s. 90), hvor det først ved nøye lesing blir klart at det dreier seg om pasientresultater og ikke for eksempel resultater fra kontrollmaterialer.

Tilsvarende utgivelser finnes ikke på norsk. Dette er en god og nyttig bok som ikke bare anbefales til målgruppen, den burde finnes lett tilgjengelig i alle laboratorier der man driver analysevirksomhet på biologisk materiale.

Per Kr. Lund

Oslo

Viktig om utviklingshemning

Eknes J, Løkke JA, red.

Utviklingshemning og habilitering

Innspill til habiliteringsprosessen. 292 s, tab, ill.

Oslo: Universitetsforlaget, 2009. Pris NOK 379

ISBN 978-82-15-01342-8

Boken er laget etter initiativ fra Samordningsrådet for arbeid for mennesker med utviklingshemning (Stiftelsen SOR som bl.a. støttes over statsbudsjettet) (1). Den er primært skrevet for

bachelorstudenter og ansatte i kommuner og spesialisthelsetjenester.

Den er lett å finne frem i. Layouten er enkel og oversiktlig. En kort redegjørelse om Stiftelsen SOR savnes. Forfatterne presenteres til slutt.

Første hovedtema er livskvalitet. Her blir perspektiver på helse og habilitering, livs-